Lietas arhīva Nr. 1A-1042-20/22
ECLI:LV:RIRT:2020:0507.1A33104220.2.S

LĒMUMS
Jūrmalā 2020.gada 7.maijā

Rīgas rajona tiesa
tiesnese Ingrīda Bite
rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzībā par Valsts ieņēmumu dienesta 2020.gada 25.marta lēmumu Nr.30.7-22.11/1160.

Aprakstošā daļa

2019.gada 21.oktobrī Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Saistību izpildes nodrošināšanas daļas Pirmās nodaļas galvenā nodokļu inspektore Valsts amatpersona sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu BE113741 par to, ka biedrības "/Nosaukums/" (turpmāk – biedrība) amatpersona /pers. A/ nav iesniedzis biedrības gada pārskatu par 2018.gadu. Tādējādi nav ievērota Biedrību un nodibinājumu likuma 52.panta pirmā un trešā daļa, likuma "Par nodokļiem un nodevām" 15.panta pirmās daļas 3. un 5.punkts, 32.^{2}panta pirmā daļa, Ministru kabineta 2006.gada 3.oktobra noteikumu Nr.808 "Noteikumi par biedrību, nodibinājumu un arodbiedrību gada pārskatiem" 61. un 62.punkts, izdarot pārkāpumus, par kuriem paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk Latvijas APK) 166.^{6}panta otrajā daļā (lietas 24.-26.lapa).

Ar Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Saistību izpildes nodrošināšanas daļas Pirmās nodaļas vadītājas Ilgas Lokastovas 2019.gada 11.novembra lēmumu Nr.BE 113741 par biedrības 2018.gada pārskata neiesniegšanu /pers. A/ piemērota Latvijas APK 166.^{6}panta otrā daļa un uzlikts naudas sods 200 *euro* apmērā (lietas 18.-20.lapa).

2020.gada 18.februārī /pers. A/ iesniedza Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektoram lūgumu par nokavētā procesuālā termiņa atjaunošanu (lietas 16.lapa).

Ar Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektores 2020.gada 25.marta lēmumu Nr.30.7-22.11/1160 atteikts atjaunot nokavēto procesuālo termiņu /pers. A/ sūdzības iesniegšanai par Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Saistību izpildes nodrošināšanas daļas Pirmās nodaļas vadītājas Ilgas Lokastovas 2019.gada 11.novembra lēmumu Nr.BE 113741 par saukšanu pie administratīvās atbildības (lietas 12.-14.lapa).

2020.gada 28.aprīlī Rīgas rajona tiesā saņemta /pers. A/ (turpmāk – sūdzības iesniedzējs) sūdzība par Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – iestāde) 2020.gada 25.marta lēmumu Nr.30.7-22.11/1160 (turpmāk – Lēmums) (lietas 3.-4.lapa).

Sūdzībā norādīts, ka sūdzības iesniedzējs nav saņēmis informāciju par lietas izskatīšanu un Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Saistību izpildes nodrošināšanas daļas Pirmās nodaļas vadītājas Ilgas Lokastovas 2019.gada 11.novembra lēmuma Nr.BE 113741 pieņemšanu.

Sūdzības iesniedzējs uzskata, ka minētā informācija bija nosūtāma uz biedrības juridisko adresi, jo sūdzības iesniedzējs saukts pie administratīvās atbildības kā biedrības amatpersona.

Turklāt sūdzības iesniedzējs uzskata, ka izskatāmajā gadījumā nav piemērojams Latvijas APK 166.^{6}pants, jo biedrība neveic komercdarbību.

Sūdzībā norādīts, ka 2020.gada 18.februārī Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektoram iesniegtais sūdzības iesniedzēja lūgums par nokavētā procesuālā termiņa atjaunošanu nav izskatīts noteiktajā termiņā.

Sūdzības iesniedzējs lūdz atjaunot nokavēto procesuālo termiņu sūdzības iesniegšanai augstākā iestādē, atcelt iestādes Lēmumu un atcelt Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Saistību izpildes nodrošināšanas daļas Pirmās nodaļas vadītājas Ilgas Lokastovas 2019.gada 11.novembra lēmuma Nr.BE 113741.

Motīvu daļa

Pārbaudot lietas materiālus, izvērtējot sūdzībā norādītos apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesnese atzīst, ka iestādes Lēmums ir atstājams negrozīts, bet sūdzības iesniedzēja sūdzība ir noraidāma.

Tiesnese atzīst, ka sūdzības iesniedzēja norādītie apstākļi, kas viņam lieguši izpildīt procesuālo darbību noteiktajā laikā, nav atzīstami par attaisnojošiem nokavēšanas iemesliem nokavētā procesuālā termiņa atjaunošanai.

No lietas materiāliem redzams, ka 2019.gada 30.septembrī sagatavots un 1.oktobrī nosūtīts uzaicinājums sūdzības iesniedzējam ierasties Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldē 2019.gada 21.oktobrī, lai sniegtu paskaidrojumus un piedalītos administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanā. Minētais uzaicinājums nosūtīts vienkāršā pasta sūtījumā uz sūdzības iesniedzēja deklarētās dzīvesvietas adresi (lietas 30.-33.lapa).

Saskaņā ar Paziņošanas likuma 8.panta otro daļu dokuments, kas paziņots kā vienkāršs pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu astotajā dienā no dienas, kad tas iestādē reģistrēts kā nosūtāmais dokuments. Tādējādi prezumējams, ka 2019.gada 9.oktobrī sūdzības iesniedzējam tika paziņots par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu, iespēju sniegt paskaidrojumus un piedalīties administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšanā.

No administratīvā pārkāpuma protokola BE113741 izriet, ka tas sastādīts bez sūdzības iesniedzēja klātbūtnes. 2019.gada 22.oktobrī protokols vienkāršā pasta sūtījumā nosūtīts uz sūdzības iesniedzēja deklarētās dzīvesvietas adresi (lietas 23., 27.-29.lapa). Tādējādi tas, saskaņā ar Paziņošanas likuma 8.panta otro daļu, sūdzības iesniedzējam paziņots 2019.gada 30.oktobrī. Administratīvā pārkāpuma protokolā cita starpā norādīts, ka lēmums par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu tiks pieņemts 2019.gada 11.novembrī un pārkāpēja neierašanās gadījumā lieta tiks izskatīta bez viņa klātbūtnes (lietas 24.-26.lapa).

2019.gada 11.novembrī sūdzības iesniedzējs uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu neieradās, lūgumu par lietas izskatīšanas atlikšanu neiesniedza, tādējādi administratīvā pārkāpuma lieta izskatīta bez viņa klātbūtnes.

Turklāt Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Saistību izpildes nodrošināšanas daļas Pirmās nodaļas vadītājas Ilgas Lokastovas 2019.gada 11.novembra lēmums Nr.BE 113741, ar kuru par biedrības 2018.gada pārskata neiesniegšanu sūdzības iesniedzējam piemērota Latvijas APK 166.^{6}panta otrā daļa un uzlikts naudas sods 200 *euro* apmērā, 2019.gada 13.novembrī vienkāršā pasta sūtījumā nosūtīts uz sūdzības iesniedzēja deklarētās dzīvesvietas adresi (lietas 17., 21.-22.lapa). Tādējādi prezumējams, ka minētais lēmums sūdzības iesniedzējam paziņots 2019.gada 21.novembrī.

Saskaņā ar Latvijas APK 281.pantu sūdzību administratīvā pārkāpuma lietā var iesniegt 10 darba dienu laikā no pilna lēmuma paziņošanas dienas.

Līdz ar minēto, sūdzības par Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Saistību izpildes nodrošināšanas daļas Pirmās nodaļas vadītājas Ilgas Lokastovas 2019.gada 11.novembra lēmumu Nr.BE 113741 iesniegšanas termiņa pēdējā diena bija 2019.gada 5.decembrī.

2020.gada 18.februārī sūdzības iesniedzējs iesniedza Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektoram lūgumu par nokavētā procesuālā termiņa atjaunošanu. Lūgumu atjaunot nokavēto procesuālo termiņu sūdzības iesniedzējs motivējis, norādot uz apstākļiem, kas viņam lieguši izpildīt procesuālo darbību noteiktajā laikā, proti, sūdzības iesniedzējs no Valsts ieņēmumu dienesta nav saņēmis informāciju par lietas izskatīšanu, kā arī nav saņēmis Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Saistību izpildes nodrošināšanas daļas Pirmās nodaļas vadītājas Ilgas Lokastovas 2019.gada 11.novembra lēmumu Nr.BE 113741 (lietas 16.lapa).

Saskaņā ar Latvijas APK 282.pantu nokavēto procesuālo termiņu var atjaunot iestāde, kas ir tiesīga lietu izskatīt, pēc sūdzības iesniedzēja motivēta lūguma, ja tā atzīst nokavēšanas iemeslu par attaisnojošu. Atteikumu atjaunot procesuālo termiņu var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā 10 darba dienu laikā no lēmuma paziņošanas dienas pēc sūdzības iesniedzēja dzīvesvietas vai juridiskās adreses.

Iestāde, izvērtējot sūdzībā norādītos apstākļus, ar Lēmumu atteikusi atjaunot nokavēto procesuālo termiņu sūdzības iesniegšanai.

Tiesa pilnībā pievienojas iestādes Lēmuma motivācijai, kuru uzskata par pareizu, pamatotu un pilnībā pietiekamu turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Ministru kabineta 2006.gada 3.oktobra noteikumu Nr.808 "Noteikumi par biedrību, nodibinājumu un arodbiedrību gada pārskatiem" 62.punktā noteikts, ka biedrības, nodibinājuma vai arodbiedrības pārvaldes institūcija ir atbildīga par gada pārskata vai tā daļu – ieņēmumu un izdevumu pārskata, ziedojumu un dāvinājumu pārskata – sagatavošanu un iesniegšanu.

Tādējādi sūdzības iesniedzējs kā biedrības amatpersona ir atbildīgs par to, ka nav iesniedzis biedrības gada pārskatu par 2018.gadu, un uzskatāma par personu, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, par ko atbildība paredzēta Latvijas APK 166.^{6}panta otrajā daļā.

Ņemot vērā minēto, atzīstams, ka iestāde saziņai ar personu, kas saucama pie administratīvās atbildības, pamatoti izmantojusi viņas deklarētās dzīvesvietas adresi, un sūdzības iesniedzēja norāde par biedrības juridiskās adreses izmantošanu saziņai ar viņu kā biedrības amatpersonu uzskatāma par nepamatotu.

Turklāt norādāms, ka Paziņošanas likuma 4.panta pirmajā daļā noteikts, ka fiziskajai personai dokumentu paziņo uz deklarētās dzīvesvietas adresi vai deklarācijā norādīto papildu adresi. Dokumentu var paziņot uz citu adresi gadījumā, ja adresāts norādījis uz objektīviem apstākļiem, kādēļ tas nepieciešams. Adresātam ir pienākums būt sasniedzamam norādītajā adresē.

Deklarētā dzīvesvieta ir fiziskās personas brīvi izraudzīta ar nekustamo īpašumu saistīta vieta (ar adresi), kurā persona labprātīgi apmetusies ar tieši vai klusējot izteiktu nodomu tur dzīvot, kurā dzīvot tai ir tiesisks pamats un kuru šī persona atzīst par vietu, kur tā sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību. Papildu adrese ir fiziskās personas dzīvesvieta nekustamajā īpašumā (ēkā), kurā persona ir sasniedzama kādā noteiktā laika posmā, kad tā atrodas ārpus pastāvīgās dzīvesvietas *(sk. Neimanis J. Paziņošanas likuma komentāri. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2017, 35.lpp).*

No lietas materiāliem redzams, ka iestāde saziņai ar sūdzības iesniedzēju izmantojusi viņa deklarētās dzīvesvietas adresi, proti, uz to nosūtīts uzaicinājums, administratīvā pārkāpuma protokols un Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Saistību izpildes nodrošināšanas daļas Pirmās nodaļas vadītājas Ilgas Lokastovas 2019.gada 11.novembra lēmums Nr.BE 113741. No Paziņošanas likuma 4.panta pirmās daļas izriet sūdzības iesniedzēja pienākums būt sasniedzamam minētajā adresē, saņemot tur sūtīto korespondenci.

Papildus norādāms, ka Paziņošanas likuma 4.pants novērš iestādes vajadzību paziņot dokumentu uz vairākām fiziskās personas vai juridiskās personas adresēm. Paziņošanas likums tiecas pēc iespējas samazināt iestāžu (valsts) izdevumus dokumentu paziņošanā *(sk. Neimanis J. Paziņošanas likuma komentāri. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2017, 26., 34.lpp).*

Adresei nav formāla rakstura, jo adresāta adresei (neatkarīgi no personas veida) ir jāatbilst faktiski esošai situācijai, t.i., vietai, kur sastopams adresāts. Sasniedzamības pienākuma tiesiskās sekas nozīmē, ka iestādei nav jāveic adresāta meklēšana *(sk. Neimanis J. Paziņošanas likuma komentāri. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2017, 39.lpp).*

Saskaņā ar Paziņošanas likuma 3.pantu adresātam ir pienākums pieņemt iestādes paziņoto dokumentu.

Dokumenta paziņošanas prezumpcija nozīmē, ka dokuments uzskatāms par paziņotu arī tad, ja dokumenta adresāts dokumentu faktiski nav saņēmis. Iestādei nav jāveic īpaši pasākumi (jeb "par katru cenu"), lai adresāts dokumentu faktiski saņemtu *(sk. Neimanis J. Paziņošanas likuma komentāri. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2017, 28.lpp).*

Tādējādi sūdzības iesniedzēja norāde uz to, ka viņš nav saņēmis informāciju par lietas izskatīšanu un Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu pārvaldes Saistību izpildes nodrošināšanas daļas Pirmās nodaļas vadītājas Ilgas Lokastovas 2019.gada 11.novembra lēmuma Nr.BE 113741 pieņemšanu nav pamatota un nav atzīstama par attaisnojošu nokavēšanas iemeslu nokavētā procesuālā termiņa atjaunošanai.

Tiesnese secina, ka iestāde ir izpildījusi normatīvo aktu prasības, kas nosaka dokumentu paziņošanas procedūru, jo konkrētajā gadījumā iestādei nav bijis pienākums saziņai ar sūdzības iesniedzēju izmantot biedrības juridisko adresi.

Tiesnese atzīst, ka sūdzības iesniedzēja norādītie termiņa nokavējuma iemesli ir bijuši atkarīgi no viņas pašas gribas un rīcības, proti, sūdzības iesniedzējs nepienācīgi kontrolēja deklarētajā dzīvesvietas adresē ienākušos sūtījumus, tādējādi nav pamata uzskatīt, ka pastāvēja objektīvi iemesli procesuālā termiņa nokavējumam.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2004.gada 27.aprīļa lēmumā lietā Nr.SKA-74 7.punktā un tiesību doktrīnā izteikta atziņa, ka saskaņā ar procesuālā termiņa atjaunošanas institūta jēgu un mērķi, atzīstams, ka šķēršļiem, kas traucēja procesuālas darbības izpildi termiņā, ir jābūt objektīviem, neatkarīgiem no administratīvā procesa dalībnieka.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{13}panta trešo daļu, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Ņemot vērā minēto, tiesnese nevērtēs citus argumentus, jo tie nav atzīstami par nozīmīgiem no tiesību viedokļa, kā arī tie neietekmē tiesas izdarītos secinājumus.

Tiesnese pilnībā pievienojas iestādes Lēmuma motivācijai, kuru uzskata par pareizu, pamatotu un pilnībā pietiekamu.

Ņemot vērā minēto, tiesnese atzīst, ka iestādes Lēmums ir tiesisks un pamatots, bet sūdzība noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 282.pantu, tiesnese

nolēma

Valsts ieņēmumu dienesta 2020.gada 25.marta lēmumu Nr.30.7-22.11/1160 atstāt negrozītu, bet /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Lēmumu paziņot /pers. A/ un Valsts ieņēmumu dienestam.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese Ingrīda Bite